

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Bakalářská práce

Pavla Střílková

Interpretace textu (Ne)obyčejný kluk od R. J. Palaciosé

Olomouc 2016

Vedoucí práce: doc. Mgr. Jaroslav Vala, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila pouze uvedených literárních a elektronických zdrojů.

V Olomouci dne 31. 3. 2016

.....

podpis studentky

Poděkování

Chtěla bych poděkovat doc. Mgr. Jaroslavu Valovi, Ph.D, za jeho podporu, ochotu, vstřícnost a odborné vedení při vypracovávání mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	5
1. TĚLESNÉ POSTIŽENÍ	6
1.1 Treacher Collins syndrom	8
2. R. J. PALACIOVÁ A JEJÍ KNIHA (NE)OBYČEJNÝ KLUK.....	10
2.1 Život autorky	10
2.2 Autorčina doporučení učitelům pro práci s románem.....	11
3. KNIHA (NE)OBYČEJNÝ KLUK	15
3.1 Děj.....	15
3.2 Základní informace o knize.....	16
3.3 Doplnující informace o knize.....	18
4. ANALÝZA KNIHY (NE)OBYČEJNÝ KLUK	20
4.1 Charakteristika hlavních postav.	20
4.1.1 Auggie.....	20
4.1.2 Via.....	21
4.1.3 Jack	22
4.1.4 Summer	23
4.1.5 Rodiče Isabel a Nate.	24
4.2 Motivy.....	25
4.2.1 Motiv rodiny	25
4.2.2 Motiv předsudků.....	26
4.2.3 Motiv šikany	27
4.2.4 Motiv přátelství.....	28
4.2.5 Motiv laskavosti.....	29
4.2.6 Motiv vděčnosti a uvědomění.....	30
4.3 Prostředí.....	31
ZÁVĚR	33
SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY	34
PŘÍLOHY	37

ÚVOD

Kniha (Ne)obyčejný kluk se mi do života připletla náhodou, ale velice mě zaujala svým silným a poutavým příběhem. S mentálně i fyzicky postiženými dětmi jsem v jedné části svého života pracovala, proto se mě toto téma dotýká přímo. Nesetkala jsem se sice ve své praxi s postižením, kterému se věnuje kniha, ale možná díky tomu se mi více líbila.

Jedná se o vůbec první uměleckou knihu, která se zabývá TCS - Treacherovým-Collinsovým syndromem. I když je označována spíše jako beletrie pro mládež, nemyslím si, že by nezaujala jiné čtenáře. Autorka v ní zajímavým způsobem popisuje a rozvíjí dětskou psychiku, převážně chlapce trpícího tím, že je odlišný. Zabývá se i myšlenkovým vývojem jiných dětí, které se potýkají s tímto pro ně zatím nepoznaným jevem, s postižením spolužáka, kamaráda.

Téma je aktuální díky současné integraci postižených dětí v České republice do běžných škol a rušení speciálních škol. Učitelé i děti mnohdy nevědí, jak si s tímto novým spolužákem poradit, co si o něm myslet. Netuší, že by mohl být stejný jako oni a odlišuje se jen fyzickou stránkou. Někdy se ani nesnaží jej poznat, jen se ho straní. Horší situace mohou vyústit až v šikanu postiženého žáka.

Teoretická část mé bakalářské práce je zaměřena na onemocnění Treacher-Collins syndrom, integraci postižených dětí do běžných škol a zmiňuji pár pomůcek pro snadnější zvládnutí výuky. Praktická část je zaměřena na život autorky, dějovou linii díla a informace o knize. V analýze poukazuji na charakter i psychický posun hlavních postav, výrazné motivy a místa děje.

Cílem mé bakalářské práce je hlouběji rozebrat titul a nastínit problémy, kterým se příběh věnuje a poukazuje na ně. Zjistit, jak kvalitně autorka vykresluje charaktery postav a výrazné motivy díla. Zkusit se zamyslet nad tím, jaký vliv může mít příběh na čtenáře.

Palacio je novodobou autorkou a běžně dostupných informací o jejím životě je velmi málo. Proto jsem se rozhodla kontaktovat ji pomocí e-mailové pošty. V příloze přikládám e-mailovou odpověď její asistentky Vanessy.

1. TĚLESNÉ POSTIŽENÍ

Kniha, kterou se zabývá tato bakalářská práce, je věnována problému tělesně postiženého dítěte a jeho nástupu do školy. Hlavní hrdina trpí TCS, tedy Treacherovým-Collinsovým syndromem, a je mu během příběhu přidělena kompenzační pomůcka – sluchadla. Proto považujeme za potřebné seznámit čtenáře s touto problematikou.

Tělesné postižení

Tělesné postižení je v první řadě nějaká nemoc. „*Nemoc lze definovat jako porušení rovnováhy mezi organismem a jeho prostředím, které vyvolává důsledky v anatomických a funkčních změnách organismu.*“ (Čadová a kol., 2015, s. 14)

Vyznačuje se tím, že postihuje zevnějšek člověka. Může mu bránit ve vykonávání obyčejných denních věcí, s lehčím se dá skoro normálně žít. Některé můžeme měnit nebo pozitivně ovlivnit, jiné lze různými způsoby kompenzovat nebo zmenšit jejich dopad na život jedince, s některými naopak nezmůžeme vůbec nic.

„*Připomeňme si, že život s tělesným postižením má rozměr výzvy a konfrontace.*“ (Novosad, 2011, s. 65)

V současnosti je za tělesné postižení považováno všechno, co má dlouhotrvající nebo trvalý charakter. Dále musí být anatomickou, orgánovou nebo funkční poruchou, která nejde pomocí zásahu lékařů napravit nebo zlepšit. Postižení může být vrozené, nebo získané v průběhu života.

Jedinec s postižením se musí potýkat s mnoha problémy. Jedním je každopádně psychická stránka a schopnost vyrovnat se s tím, že nemůžou dělat všechno, co by chtěli. Mít psychickou stránku v pořádku je důležité pro každého člověka, rozhodně tedy i pro toho s nějakým handicapem.

Co vlastně je pro dnešní společnost už abnormálností? Asi všechno, co se vymyká definici zdraví podle WHO - „*soulad biopsychosociálních faktorů a stav tělesné, duševní, spirituální i společenské pohody člověka. (...) Zdraví tedy představuje určitý, v daném vývojovém stádiu a referenčním rámci očekávaný, resp. žádaný stav ucelenosti a integrity lidského bytí, tzn. určitou normu.*“ (Novosad, 2011, s. 83-84)

Každý se za svůj život někdy setkal s handicapovaným dítětem nebo dospělým. Někteří už s nimi i nějakým způsobem komunikovali. Musíme si dávat pozor, jak v jejich přítomnosti mluvíme. Často nejsme přirození, jak bychom být měli, a naše věty jsou kostrbaté, nucené a někdy až iracionálně postavené. Naše komunikace ihned poukáže na to, co si myslíme o daném člověku. Měli bychom vážit slova, která se chystáme použít, protože se často stává, že upřednostníme postižení před člověkem. Nezaměřujme se na postižení, ale na člověka. I oni si přejí, abychom se v komunikaci neomezovali a jednali s nimi, jako by nebyli méněcenní.

Dnešní společnost k osobám s postižením ať už fyzickým nebo psychickým přistupuje z převážné části s předsudky, otažitostí, strachem, úzkostí a dalšími negativními pocity. Jen malé procento populace je informováno o něco více, je vtaženo do různých problematik postižení. Může to být z mnoha důvodů. Někdo z jejich okolí trpí handicapem, studují toto téma, chtějí pomáhat druhým, aj.

Děti s postižením ve škole

Jako všechny děti i děti s jakýmkoliv postižením mají nárok vzdělávat se. Toto právo patří neodmyslitelně každému jedinci. Vzdělávání pro postižené žáky může být různě upraveno s přihlédnutím k jejich dispozicím. „*Je tedy důležité zvolit správné postupy edukace žáka a vždy přihlídnout k jeho zdravotnímu a psychickému stavu.*“ (Čadová a kol., 2015, s. 30)

Děti se zdravotním postižením se podle zákona řadí mezi žáky se speciálními potřebami. Mají možnost rozhodnout se mezi dvěma formami speciálního vzdělávání. Před konečným rozhodnutím je třeba posoudit a zohlednit potřeby daného dítěte. Je zapotřebí kontaktovat školské poradenské zařízení, které dá doporučení řediteli školy, jak s tímto dítětem pracovat. Celý tento postup musí samozřejmě schválit zákonný zástupce dítěte.

Jedna z možností vzdělávání je integrace mezi normální žáky. Podle potřeb a možností školy je možné přiřazení asistentky/asistenta. Integrace je poslední dobou v naší společnosti stále aktuálnější. Druhou eventualitou je zvolení speciální školy. Dnes už tato verze není jednoduchá, jelikož se značné množství takto zaměřených škol ruší a žáci jsou integrováni mezi děti bez nějakého handicapu. Do speciálních škol jsou přiřazováni žáci se závažnějším postižením, například autismem, těžkým mentálním postižením, kombinací různých poruch a postižení, atd.

„*Súčasná pedagogika telesne postihnutých, chorých a zdravotne poslabených odmieta jednostranný pohľad na jednotlivca s telesným postihnutím, chorobou a zdravotným oslabením a presadzuje, aby bol chápaný predovšetkým jako osobnosť s určitými predpokladmi, ktoré je potrebné podporiť vonkajšími podmienkami.*“ (Harčariková, 2014, s. 14)

Pomůcky pro děti s tělesným postižením

Některé děti potřebují k začlenění a normálnímu pobytu ve škole zdravotní pomůcky. Jedny jsou pro fungování žáka nezbytné, jiné nahraditelné a další práci třeba jen ulehčují. Záleží to na formě a závažnosti postižení.

Pomůcky jsou různých druhů, velikostí a využití. Mohou to být například vozíky, berle, sluchadla, brýle, aj.

Většina složitějších pomůcek je přidělena nebo vybrána po konzultaci s odborníkem. Ten zákonným zástupcům dítěte poradí, která pomůcka by vyhovovala nejvíce, která by dítěti zjednodušila život. Může se také podílet přímo na výběru a koupi. Třeba u vozíku je to téměř nutností.

Cenová relace záleží samozřejmě na pomůcce, kterých je spousta. Mohou být nějaké v řádech stovek, ale také na druhou stranu v řádech statisiců. Finanční prostředky není vždy lehké získat. Pomoci můžou například „*zdravotní pojišťovny, sociální odbor obce s rozšířenou působností, škola nebo jiná instituce/sociální služba*“ (Zíkl, 2011, s. 100).

1.1 Treacher Collins syndrom

O tomto onemocnění v českém jazyce neexistuje knížka. Základní informace máme z internetového zdroje Treacher Collins syndrom (TCS). *Život se syndromem: JAK SE ŽIJE S TREACHER COLLINS SYNDROMEM ČI GOLDENHAR SYNDROMEM* [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.zivotsesyndromem.cz/treacher-collins-syndrom-tcs/>.

TCS může nést i jiné názvy, například Franceschetti–Klein syndrom, Berry Treacher Collins syndrom nebo Franceschett –Zwahlen syndrom. Oficiální název je však po anglickém chirurgovi a oftalmologovi Treacheru Collinsovi, tedy Treacher Collins syndrom.

Řadí se pod kód Q75.4, Mandibulofaciální dysostózu (MFD1). Je to vrozená vada, deformace, chromozomální abnormalita.

Tímto onemocněním mohou trpět obě pohlaví. Je převážně dědičné, v tomto případě bývá až 50% riziko, přičemž vyšší riziko předání postiženého genu je spíše u žen než u mužů. Pokud dítě nemoc nezdědí, dál ji nepředá, nedědí se tedy ob generaci. Lékaři syndrom poznají v sedmém týdnu těhotenství, kdy vznikne. Až 60% je genová mutace, kterou mohou způsobit léky, záření anebo jiné vnější vlivy. Tento syndrom postihuje lidi pouze fyzicky, ne duševně ani psychicky.

Podle již zmíněné internetové stránky je výskyt tohoto onemocnění v celém světě zhruba 1:50 000 lidí, přičemž v České republice to může být 200 lidí s TCS na 10 milionů obyvatel.

Onemocnění může být u některých poznatelný na první pohled, jelikož postihuje hlavně obličej. Jiní jsou zasaženi málo, nepatrně. Mezi nejzávažnější abnormality u narozených dětí patří rozštěp rtu, patra a čelisti, díky tomuto mohou mít jedinci problémy s dýcháním a příjmem potravy. Ty časté a méně závažné jsou také sešikmené oči, nevyvinutá spodní víčka, částečně nevyvinuté lící kosti, nápadný nos, nedoslýchavost, deformace nebo úplná absence ušních boltců aj.

TCS se nedá vyléčit v plném rozsahu. Jedinec tak nemá šanci být někdy normálním. Lékaři se snaží postiženým zjednodušovat život pomocí plastických operací, které pomáhají jak esteticky, tak i ze zdravotních důvodů. Řeší tak třeba rozštěpy patra, absenci ušních boltců, upravení nosu, lícních kostí, očních oblastí, čelisti, brady aj.

U nevizuálních problémů je řešení individuální. Při nedostatečném sluchu je potřeba zajistit sluchadla. Jsou dva typy, a to na vzdušné vedení a nově také na kostní vedení. U vady řeči je po operaci důležitá logopedická péče.

Podle dostupných informací na již zmíněné webové stránce je nejvíce postiženým člověkem na světě Juliana Wetmore. Postrádá 40% obličejových kostí a za sebou má už 45 operací.

2. R. J. PALACIOVÁ A JEJÍ KNIHA (NE)OBYČEJNÝ

KLUK

Bližší informace o životě autorky se nezjišťují snadno. Proto jsme se rozhodli ji kontaktovat pomocí e-mailu. Autorka má asistentku, která odpověděla velice brzy. Z této odpovědi budeme čerpat hlavní informace. (e-mail viz příloha)

Zajímavosti ke knize se už shánějí lépe, také díky tomu, že autorka uvádí velké množství myšlenek a informací na svém webu. (*Rjpalacio* [online]. Dostupné z: <http://rjpalacio.com/>)

2.1 Život autorky

R. J. Palacio je pouze pseudonymem, první dvě písmena jsou iniciály jejího opravdového jména. Jmenuje se Raquel Jaramillo, Palacio bylo jméno její matky, Nelly Palacio, která zemřela v roce 2002. Rozhodnutí používat toto jméno jako své umělecké je lehce zdůvodnitelné - na památku a počest své matky.

Raquel se narodila 13. července roku 1963 v části Bronxu v New Yorku. Vyrůstala však v jiné části New Yorku, a to ve Flushing Queens. Zde shodou okolností vyrůstala i její nejlepší kamarádka z dětství, teď už také autorka tzv. „střední třídy“, Meg Medina. Raquelini rodiče se díky jejich kolumbijskému původu řadili mezi první americkou generaci.

Raquel navštěvovala střední školu Art & Design v New Yorku, a poté vystudovala obor ilustrace na škole Parsons School of Design. Následně studovala na The American University v Paříži. Hodně cestovala, než ji kroky zavedly zpátky do jejího rodného města New Yorku. V hlavě měla vizi, že svou kariéru bude budovat hlavně na ilustraci. Její první práce se objevily v „The Village Voice And“ – přehled knih New York Times. Tento počín měl takový úspěch, že díky němu její kariéra vzrostla a Raquel se stala oblíbenou umělkyní mnoha předních knižních vydavatelství. Práce ji obklopovala a Raquel navrhla tisíce knižních obalů pro mnoho autorů v různých žánrech. Těmi autory byli například Paul Auster, Thomas Pynchon, Salman Rushdie, Louise Erdrich, Sue Grafton, John Fowles a mnoho dalších. Za celý čas však nenavrhovala pouze obaly všech možných titulů, ale také ilustrovala své

vlastní dětské knížky, které byly publikovány pod jejím vlastním jménem, ne tedy pod pseudonymem R. J. Palacio.

Autorka žije se svým manželem Russellem a dvěma syny, Calebem a Josephem. Do jejich rodiny patří neodmyslitelně i jejich dva psi Bear a Beau. Bydlí společně v Brooklynu v New Yorku. Živí se jako grafička na plný úvazek, proto píše zřídka. Podle její internetové stránky (<http://rjpalacio.com/>) knihu (Ne)obyčejný kluk psala po nocích, jakmile přišla z práce, postarala se o večeři, děti, podívala se na televizi, na chvíli usnula a kolem půlnoci se vzbudila a dala se do psaní.

2.2 Autorčina doporučení učitelům pro práci s románem

Autorka uvádí na své webové stránce, věnované rozebírané knize, otázky rozdělené do 10 skupin, se kterými mohou pracovat nejen učitelé s žáky a jejich vnímáním problematik předsudků, života, rodiny, osobnostního charakteru a jiných myšlenek v knize. Zároveň jim to pomáhá rozšiřovat povědomí a číst mezi řádky.

Vybrali jsme si několik z nich a více je rozebereme.

- 1) *„How would you describe Auggie as a person in the first few chapters of the book? What about the final few chapters? Has he changed significantly? Are there any experiences or episodes during the story that you think had a particular effect on him? If so, how?“* (Rjpalacio [online]. [cit. 2016-2-27]. Dostupné z: <http://rjpalacio.com/for-teachers.html>)

Překlad: Jak byste popsali Auggieho jako osobnost v několika prvních kapitolách knihy? Jak v posledních pár kapitolách? Změnil se výrazně? Jsou nějaké zkušenosti nebo situace během příběhu, které měly podle vás na něj výrazný vliv? Pokud ano, jaké?

Díky této otázce si děti musejí uvědomit, že v myšlení hlavní postavy došlo během školního roku k posunu. Zjistí, že jeho názor změnilo situace, jak dobré, tak ty špatné. Největší vliv na něj měly chvíle, kdy si uvědomil, že získal nové přátele, kdy si zvýšil sebevědomí, kdy zjistil, že není důležité to, co si o něm myslí všichni ostatní. Když si děti toto uvědomí, mohlo by to mít vliv i na jejich vlastní chování, myšlení, sebevědomí.

- 2) „*Why do you think Via was so angry to learn that Auggie cut off his Padawan braid?*“ (Rjpalacio [online]. [cit. 2016-2-27]. Dostupné z: <http://rjpalacio.com/for-teachers.html>)

Překlad: Proč myslíš, že byla Via tak našťvaná, když poznala, že si Auggie ustříhl jeho Padawan cop?

Odpověď na tuto otázku není nikde ani naznačena. Děti by se měly pokusit vcítit do Vii, musí tuto reakci spojit s předchozí kapitolou. Důvodem bude určitě to, že měla už tak zkaženou náladu ze své školy, z prvního dne. Ale tím rozhodujícím je, že to udělal, aniž by řekl kamarádovi Christopherovi, se kterým si copy nechávali narůst, aby byli více jako hrdinové z hvězdných válek. Miranda, její nejlepší kamarádka, se totiž taky změnila v průběhu prázdnin a jí nic neřekla, vůbec s ní nekomunikovala, neodpovídala na zprávy.

- 3) „*Auggie’s parents bring Auggie around to the idea of attending school by joking with him about Mr Tushman’s name, and telling him about their old college professor, Bobbie Butt. To what extent is humour used as a tool throughout Wonder to diffuse difficult or tense situations, or to convey a part of the story that would otherwise be depressing or sad? Look at the chapter, ‘How I Came To Life’.*“ (Rjpalacio [online]. [cit. 2016-2-27]. Dostupné z: <http://rjpalacio.com/for-teachers.html>)

Překlad: Auggieho rodiče přivedli Auggieho na myšlenku školní docházky pomocí vtipkování s ním o jméně pana Zadecka a řekli mu o jejich dávné vysokoškolské profesorce Robertě Prdlé. Do jaké míry je humor použit jako prostředek v (Ne)obyčejném klukovi k rozptýlení obtížné nebo vypjaté situace nebo zprostředkování části příběhu jinak depresivní či smutné? Podívej se na kapitolu ‘Jak jsem přišel na svět‘.

Humor je ve vypjatých situacích používán poměrně často. Hlavně tedy ze strany rodičů, kteří se snaží Auggiemu zjednodušit život. Může to být z důvodu odlehčení situace, aby okolnosti děti lépe přijaly a neměly z nich špatnou náladu. Taky jim to může ukázat, že se dá řešit i tímhle způsobem a ne jen vážně. Ve zmíněné kapitole maminka Auggiemu vypráví, jak přišel na svět a co se odehrávalo na porodním sále. Tato situace je z jejich úst vyprávěna jako komediální historka, i když to tak určitě

v sobě neviděla a ani nevidí. Scéna je zmíněna níže v *Základních informacích o knize*.

- 4) „*The author has explained that she was inspired to write Wonder after an experience at a local ice cream parlour, very similar to the scene described in the chapter ‘Carvel’, where Jack sees Auggie for the first time. In this scene, Jack’s babysitter Veronica chooses to get up and quickly walk Jack and his little brother Jamie away from Auggie, rather than risk Jamie saying something rude or hurtful. What do you think you would have done, if put in that position?*“ (Rjpalacio [online]. [cit. 2016-2-27]. Dostupné z: <http://rjpalacio.com/for-teachers.html>)

Překlad: Autorka vysvětlila, že byla inspirována k napsání (Ne)obyčejného kluka po zkušenosti v místní cukrárně, velmi podobné scéně popsané v kapitole ‘První setkání’, kde Jack uviděl Auggieho poprvé. V této scéně se Jackova chůva Veronika rozhodne vstát a rychle odvést Jacka a jeho mladšího bratra Jamieho pryč od Auggieho, raději než riskovat, že Jamie řekne něco hrubého nebo zraňujícího. Co myslíš, že bys udělal, kdybys byl v této pozici?

Velmi důležitá poznámka nejspíše je, že něco obdobného se opravdu stalo. Děti už si nemůžou říct, že to je pouze v knížce, ale mohou přemýšlet nad tím, proč se něco takového děje, protože takové věci jsou v životě běžné. Zamyslí se nad tím, jak by reagovali, nebo spíše jak by měly reagovat. Pokud se jim podobná situace stane, jistě se totiž nezachovají tak, jak by chtěly. Ovšem je důležité mít povědomí, zkusit předejít trapné situaci a zamyslet se. Na celé této nepříjemné scéně je také vidět, že Veronika si je dobře vědoma faktu, že děti jsou bezprostřední. Řeknou, co jim zrovna běží v hlavě. Neuvědomí si, že by to mohlo být kruté. Nepřemýšlejí nad důsledky.

- 5) „*Look at the emails between Mr Tushman, Julian’s parents and Jack’s parents in the chapter ‘Letters, Emails, Facebook, Texts’. Up to this point in the story we have seen how the children at Auggie’s school have reacted to him. Is Mrs Albans’ attitude towards Auggie different?*“ (Rjpalacio [online]. [cit. 2016-2-27]. Dostupné z: <http://rjpalacio.com/for-teachers.html>)

Překlad: Podívejte se na emaily mezi panem Zadeckem, Julianovými rodiči a Jackovými rodiči v kapitole ‘Dopisy, e-maily, facebook, esemesky’. Až do tohoto bodu příběhu jsme viděli, jak děti ve škole na Auggieho reagovali. Je postoj paní Albansové odlišný?

Postoj této paní není odlišný, jen je podaný z pohledu dospělého člověka. Nejspíš by se ho nebála dotknout, ale diskriminace se projevuje jinak. Převážně tím, že mluví o jeho postižení a přitom vůbec netuší, čeho se týká. Viděla jen Auggieho zevnějšek a stejně se domnívá, že by neměl navštěvovat normální základní školu, protože je přece postižený. Chce, aby jeho přijetí bylo přezkoumáno. Nepokouší se nějak Juliana vzdělávat v této věci, protože nejspíše sama moc takových informací nemá. V knize se také můžeme dočíst, že nechala z třídní fotografie odstranit Auggieho obličej. Fotografii namnožila a rozeslala některým rodičům. Oceňujeme, jak na její e-mail reagoval pan ředitel Zadeck. *„Ani ve snu mě nenapadlo, že být na někoho laskavý může někomu způsobit nějaké trauma či potíže. Právě naopak. Domníval jsem se, že je to naučí pár věcí o soucitu, přátelství a snášenlivosti. Jak se ukázalo, Jack Will se nemusel učit nic nového, takové věci jsou mu totiž vlastní.“* (Palacio, 2013, s. 171) Na druhou stranu se snaží pro své dítě udělat to nejlepší a my nevíme, co všechno Julian mohl doma říct. Každopádně jde vidět, že zájem o tuto problematiku a vedení dítěte k toleranci postiženého dítěte v této rodině nejspíše chybí.

3. KNIHA (NE)OBYČEJNÝ KLUK

„*Také interpretace literárního díla má pochopitelně dialogický charakter v tom smyslu, že zakládá zvláštní typ intertextové vazby, rozvíjení, pokračování jednoho textu v textu jiném.*“ (...) „*Opět je třeba vyjasnit pojmy: interpretace, tak jak se o ní většinou píše, neznamená jen pouhý proces užití, vstřebání, porozumění, ale též proces předvedení porozumění, totiž vysvětlení, explikace, exegeze.*“ (Štochl, 2005, s. 112)

3.1 Děj

Kniha se zabývá velmi citlivým a díky integraci postižených dětí mezi ty bez handicapu aktuálním tématem postiženého dítěte a jeho prvním nástupem do školy. Provází nás prvním školním rokem. Sledujeme jeho vzestupy a pády.

Tím dítětem je desetiletý chlapec Auggie. Chystá se nastoupit do 5. třídy v normální škole. Nikdy ve škole nebyl, do této doby ho matka vzdělávala doma. Po dlouhém rozhodování se rodiče dohodli, že půjde, jako normální děti, do školy. „*Nemůžeme ho pořád ochraňovat, šeptala máma tátovi, který řídil.*“ (Palacio, 2013, s. 16) Auggie se ze začátku brání, i když tuší, že mají pravdu a měl by se začlenit mezi ostatní děti do běžné výuky. Všichni vědí, že to nebude nic jednoduchého, jelikož není obyčejným klukem svého věku. Pro svou rodinu je výjimečný, pro ostatní se může jevit jako zrůda.

On sám je postižený hlavně z fyzické stránky, a to si velmi dobře uvědomuje, protože jinak je to inteligentní desetiletý kluk.

Při první návštěvě školy se seznámí se třemi svými budoucími spolužáky, kteří ho mají provést. Později se z jednoho z nich stane jeho dobrý kamarád. Po nástupu do školy to nemá jednoduché, děti na něj koukají s nepochopením a odtažitostí. Nikdo si k němu nechce sednout, ať už ve třídě nebo jinde. Nikdo se s ním nebaví, až na Jacka a Summer, která si k němu přisedne ve školní jídelně. Časem se z nich stanou dobří přátelé. Postupně se to zlepšuje, děti si na něj zvykají a už pro ně přestává být něčím novým.

Přicházejí i těžké chvíle, kdy Auggie slyší z úst Jacka něco, co nebylo určeno jeho uším. Nechápe to a nenávidí ho za taková slova. Naštěstí se nedorozumění vyřeší a jejich přátelství je opět obnoveno.

Další pro Auggieho hrozná situace přichází na školním výletě. Tam si jej začnou dobírat kluci z jiné školy a chtějí mu ublížit. Stane se však něco, co by málokterý čtenář čekal. Přijdou někteří jeho spolužáci, i ti, kteří k němu nebyli vždy spravedliví, a snaží se mu pomoci. Což se povede a nejhorší věc, která se stane, je, že ztratí svá sluchadla. Oproti tomu však získá přátele a ve škole ho všichni poznávají nejen kvůli jeho obličejí, ale také díky incidentu, který se ve vyprávěních stal dobrodružnou historkou. Na konci roku získává ocenění a všichni jsou z toho nadšení.

Postupem knížky se vytrácí nechuť ke škole a díky rodině, sestře, panu řediteli, učitelům i přátelům se na konci roku Auggie těší na ten následující.

3.2 Základní informace o knize

Kniha se dělí na 8 pohledů, 5 z nich jsou Auggieho blízcí přátelé nebo rodina a 3 přímo jeho. Tyto oddíly se následně dělí na kapitoly, které nebývají zpravidla dlouhé, mají průměrně kolem 2-3 stran. Každá část začíná titulní stránkou s černobílou jednoduchou podobiznou dané osobnosti, jejím jménem a nějakým citátem s autorem.

Vypravěče Prokeš (2006) chápe jako model mluvčího, který vyvolává svůj komplementární komunikační protějšek recipienta literárního textu, představujícího určitý „model“ čtenáře. Tady je použit Ich vypravěč personální, který je ovšem aktivním účastníkem děje. Jak jsme již zmínili, vypravěči knihy se po různém rozsahu mění. Text je přeložen do spisovné češtiny.

Časové vymezení děje je chronologické, toto pojetí času popisuje Martinková (2009) jako postup ve shodě s „přirozeným“ uspořádáním jevů. Autorka se někdy vrací do minulosti Auggieho, aby objasnila dané situace, a také při změnách vypravěče se někdy malinko vrátí v ději, opět kvůli vysvětlení určitého momentu.

Kniha je psána mnohdy s nadlehčením a humorem, aby se dětem lépe četla. Také v ní najdeme otázky na čtenáře, které jsou následně zodpovězeny. *"Máma byla celá hysterická a prdlavá sestra na ni řvala, aby se uklidnila. Obě volaly na doktora. A hádejte, co se stalo? On omdlel! Složil se na podlahu! Když to prdlavá sestřička viděla, začala do něj kopat, aby se probral, a ječela: ,Co jste to za doktora? Co jste to za doktora? Proberte se! Vstávejte!‘ A pak si najednou strašně prdla. Byl to prý ten největší a nejsmradlavější prd na světě. Máma si myslí, že doktora probralo právě to prdnutí."* (Palacio, 2013, s. 13)

Jsou zde v malém množství zastoupeny metafory, např. „*Ovce mezi vlky*“ (Palacio, 2013, s. 49). Myšlenky jsou vysvětleny do té míry, aby je děti pochopily, nebo je hlavní význam několikrát zopakovaný, aby byl více zvýrazněn: „*Můžu se obléknout do kostýmu, vzít si masku, chodit venku jako ostatní děti a nikoho ani nenapadne, že jsem nějaký divný. Nikdo na mě nezírá. Nikdo si mě nevšímá. Nikdo mě nezná.*“ (Palacio, 2013, s. 78)

Jelikož je to kniha určená mládeži, nenajdeme zde silnější vulgarismy, rovněž se zde nevyskytuje slang, archaismy nebo ironie. Můžeme narazit na nadávky jako *ksakru*, *co čumíte*, *pitomost* atd.

Oslovení hlavní postavy se odvíjí od toho, kdo o něm mluví. Auggie je zjemnělejší forma jeho jména. Jeho blízcí, tedy rodiče, sestra, babička a kamarádi, kteří jej znají od dětství, ho nazývají většinou Auggiem. Ve škole spolužáci, učitelé a další známí ho ze začátku oslovují Auguste.

Autorka mění styl psaní, nikoliv však výrazně. Odlišnosti se dají najít ve vyjadřování jednotlivých postav, v popisu jejich myšlení. Každá osoba na konci svého vyprávění zmíní nějaký příběh, situaci, na kterou naváže další příběh jiného člověka. Sama autorka to označuje za štafetový kolík, který si postavy předávají, aby se kniha nezasekla na jednom bodě a měla spád.

Protože je to kniha, která se zaměřuje proti šikaně, nacházíme pro lepší vykreslení celé situace okamžiky demonstrující právě tento problém. Jde o psychickou, ale i fyzickou šikanu. Některá se děje v danou chvíli, na jiné Auggie vzpomíná v rámci určité návaznosti na vzniklou situaci, aby lépe vysvětlil svou myšlenku. Není to nic ohromného, ale i ty malé činy, ve velké míře opakování nebývají příjemné. Netřeba zmiňovat, že vyhýbání se mu na chodbách, šeptání v jeho přítomnosti nebo třeba strach z dotyku pro Auggieho nejsou jednoduché. „*Krysa. Zrůda. Obluda. Freddy Krueger. E. T. - mimozemšťan. Skřet. Příšera. Mutant. S většinou svých přezdívek jsem obeznámený. Hrál jsem si už na tolika dětských hřištích, že dětskou krutost dobře znám*“ (Palacio, 2013, s. 83)

Zhruba uprostřed knihy jsou vloženy dopisy, e-maily, které proběhly mezi rodiči Juliana, Jacka, mezi Jackem a panem ředitelem Zadeckem. Poté taky esemesky a facebooková konverzace mezi Auggiem a Jackem. Za koncem hlavního příběhu najdeme Zásady pana Browna na všechny měsíce ve školním roce a poté Zásady z pohlednic, o které své žáky pan Brown požádal na konci školního roku. Všechny tyto zásady postupně provázely Auggieho

celou knihou. I díky nim se cítil ve škole, ve vyučování s učiteli lépe. V závěru knihy následuje poděkování rodině, různým subjektům a společností, agentce a dalším. Nás mohlo nejvíce zaujmout toto poděkování: „*A v neposlední řadě bych chtěla poděkovat tomu děvčátku ve frontě na zmrzlinu a všem dalším ‚Auggieům‘, jejichž příběhy mě inspirovaly k napsání této knihy.*“ (Palacio, 2013, s. 318)

3.3 Doplnující informace o knize

Po prvé byl tento titul vydán na Valentýna, tedy 14. února 2012 v Americe. Stal se nejen oblíbenou knihou, ale také nástrojem pro vzdělávání a rozšiřování obzorů dětí v mnoha zemích.

Autorka jezdí také do škol, kde dělá různé přednášky ohledně této knihy, této tematiky. Na svém webu má rovněž zpracované otázky pro učitele ke své knize, které mohou dávat svým žákům a tím je vést správným směrem k pochopení její podstaty. Některé z nich jsme si rozebrali výše. Vystoupila také v různých mediálních prostředcích, například pořadu Good Morning America, LIVE! s Kelly a Michaelem, v The Wall Street Journal nebo v Entertainment Weekly a dalších.

Knihy neměla být ze začátku psána z několika úhlů pohledů. Ale poté chtěla autorka zdůraznit, co se děje s životem Auggieho sestry Vii, když má postiženého bratra. Dále chtěla přiblížit motivaci Summer, která se posadila na obědě k Auggiemu. Také bylo podstatné objasnění zrady Jacka. Mohla takto důležité situace probrat z jiných stran a čtenáři byla dána možnost podrobně prozkoumat celý příběh, i z úhlu jiných postav, protože ač je Auggie inteligentní, nemůže znát celkový rozsah dopadu, jakým působí na lidi.

Kapitoly rodičů Isabel a Natea jsou schválně vynechány. Kniha je určena dětem od 10 let a díky pohledům dětí je celý příběh trochu idealizovaný a přizpůsobený jejich myšlení. Děti tak vidí jen to, co rodiče chtějí, aby na nich poznali. Projevy strachu, bolesti, vzteku, únavy a jiných pocitů jim rodiče skryjí.

Některé situace, příběhy a přirovnání jsou inspirovány obyčejnými nebo autorkou oblíbenými věcmi, které každopádně existují. Například filmy Pánem prstenů, Hvězdnými válkami, knihou Vojna a mír od Lva Nikolajeviče Tolstého, písněmi Tigerlily od Natalie Merchant, A Space Oddity od Davida Bowieho, The Luckiest Guy on the Lower East Side

od Magnetic Fields, Light and Day od Polyphonic Spree, Beautiful od Christiny Aguilery a dalšími.

Autorka vydala i další knihy, které souvisí s Auggiem. Jedna se jmenuje The Julian Chapter, byla vydána v dubnu 2014 a stala se hned bestsellerem New York Times. V publikaci (Ne)obyčejný kluk je 6 pohledů, ale ten Julianův zde není, proto tedy vznikla další kniha. Téhož roku v srpnu vydala ještě 365 DAYS OF WONDER: MR. BROWNE'S BOOK OF PRECEPTS. Další dvě knihy, které navazují na (Ne)obyčejného kluka jsou: Pluto a Shingaling, ani jedna ovšem zatím nevyšla v českém znění. Byla vydána i kolekce s titulem Auggie & me, kde se setkáváme s knihami The Julian Chapter, Pluto a Shingaling. Přímý příběh tohoto chlapce však pokračovat nebude. Autorka se domnívá, že takovýto druh příběhu nezaručuje pokračování.

(Ne)obyčejný kluk se objevil na seznamu New York Times bestsellerů od března 2012 a do dneška se ho prodalo více než 1,5 milionů kusů. Tento titul byl přeložen do více než 35 jazyků.

4. ANALÝZA KNIHY (NE)OBYČEJNÝ KLUK

Dále se budeme věnovat analýze díla. Rozebereme hlavní postavy, nejvýraznější motivy v knize a prostředí, kde se děj odehrává.

4.1 Charakteristika hlavních postav

Podle Všetický (1992) není postava ve většině případů kompoziční záležitostí. Když se však tak stane, tak nemalým způsobem ovlivňuje kompoziční výstavbu díla. Dále uvádí literární postavy, které by mohly plnit kompoziční funkci. V knize (Ne)obyčejný kluk se vyskytují například tyto druhy postav: mysteriózní, svorníková, osudová, kontrovertní a intrikán.

Podle Dočekalové (2014) jsou postavy základem literárního díla, nejsou však skutečnými lidmi. V mnohém se od nich odlišují. Literární postavu musíme vybudovat, musíme ji správně vykreslit a na nic důležitého při tom nezapomenout.

4.1.1 Auggie

Auggieho popis očima jeho sestry Vii: „*Oči má asi o dva centimetry níž, než by je měl mít, skoro uprostřed tváře.*“ (...) „*Oči má hodně vypoulené, protože má malé oční jamky a jednoduše se mu do nich nevejdou.*“ (...) „*Nemá žádné obočí ani řasy.*“ (...) „*V místech, kde by měl mít uši, mu nějaké neviditelné kleště smáčkly střední část obličeje. Nemá žádné lícní kosti.*“ (...) „*Horní zuby má malé a trčí mu ven.*“ (Palacio, 2013, s. 93)

Je hlavním hrdinou celého románu. Narodil se se zdeformovaným obličejem, rozštěpem patra a dalšími nesrovnalostmi v jeho těle. Postižení je nejzřetelnější na obličejové části hlavy. To má za následek nejen zohavení jeho tváře, ale trpí i sluch, přijímání potravy a další, pro nás obyčejné a samozřejmé věci. Proto se stává pro ostatní lidi odlišným. Jeho postižení se týká fyzické stránky nikoli psychické.

„*Dobře vím, že nejsem obyčejný desetiletý kluk, i když dělám obyčejné věci.*“ (...) „*Obyčejný kluk ale ostatní děti nevydělá na hřišti tak, že s křikem prchají. Na obyčejné děti nikdo pořád nezírá s otevřenou pusou.*“ (...) „*Takže jsem došel k závěru, že za obyčejného kluka se považuju jen já sám.*“ (Palacio, 2013, s. 9)

Auggie prošel za svůj život mnohými operacemi, které mu buď trochu pomohly, nebo zůstaly bez nějaké odezvy či zlepšení. Přesněji počet operací od jeho narození se vyšplhal na číslo 27. To zapříčinilo absenci školy v jeho životě a stálé zdravotní problémy.

Je inteligentní a snaží se chápat chování ostatních vůči němu. Ne vždy je to lehké, protože se snaží začlenit, ale děti jej už od malička odmítají. Pošklebují se mu a mezi sebe ho prostě nevezmou, aniž by věděli, jaký je, nezajímá je to. Nachází pro něj pouze hanlivé přezdívky. Auggie si časem na toto chování zvyká a kromě svých stálých kamarádů jiné děti nevyhledává.

Plně si uvědomuje svou originalitu, to, proč je jiný, a někdy má chvíle, kdy si přeje být jako běžný kluk. Dělat běžné věci, neupoutávat na sebe tolik pozornosti, nedělat tolik starostí rodině. Najít si přátele, se kterými by mohl chodit ven, zvat si je domů a oni by mohli zvat jeho.

Ač je to těžko uvěřitelné, přes všechny nepříjemné zážitky a zkušenosti v Auggieho srdci vyhrávají ty pěkné a milé chvíle, protože Auggie je většinu času optimistický, usměvavý, laskavý a snaží se zachovat si tento přístup. Je milý a nesnaží se nikomu vracet nadávky nebo jiné nepříjemnosti. Je to velký bojovník, který se snaží poprat se s celým světem a díky své laskavosti a jiným vlastnostem se mu to vlastně celkem daří.

Během celé knížky lze vidět jeho výrazný psychický posun a uvědomění. Na začátku je zakřiknutý, má obrovský strach a nevěří, že by jeho nástup do školy mohl být fajn. Na konci se těší na další rok, na své nové přátele, dělá mu menší problémy důvěřovat někomu jinému než členům rodiny.

4.1.2 Via

„August je Slunce. Já a máma s tátou jsme planety, které kolem toho Slunce obíhají. Zbytek naší rodiny a přátelé jsou jako asteroidy a komety, které se vznášejí kolem planet a také obíhají kolem Slunce.“ (Palacio, 2013, s. 87)

Je sestrou Auggieho. Je inteligentní, laskavá, soběstačná, hodná. Snaží se pomoci v životě sama sobě, naučit se do školy, udělat potřebné věci, pokud to nejde, tak přijít na jiný způsob splnění různých povinností. Málokdy žádá o pomoc rodiče. Díky tomu všemu byla vždycky trochu dospělejší než její vrstevníci. Přes to všechno má Auggieho neskutečně ráda a vždy jej ochraňovala před celým světem.

Tráví s ním celý život, a proto sama nepokládá Auggieho za výrazně odlišného. Jen jednou se jí stalo, že ho viděla tak jako ostatní děti, a to když přijela po 3 týdnech od babičky domů. *„Radostně mě pusinkoval, ale já jsem najednou viděla jen slinu, co mu teče po bradě. Na ten zlomek vteřiny jsem patřila k těm lidem, co na něj zírají nebo se raději dívají jinam.“* (Palacio, 2013, s. 91)

Už od narození svého bratra se musela učit být samostatnější než jiné děti jejího věku, protože většina péče jejich rodičů se motala kolem něj. Via je však velice skromná a ohleduplná dívka, rodičům ani bratrovi to nezazlívá, naopak vždycky srovná své trápení s tím Augustovým a dojde k závěru, že to její není podstatné. *„Když na vlastní oči vidíte, čím si musí procházet, taky byste si nestěžovali, že jste nedostali vysněnou hračku nebo že máma nepřišla na školní představení. Pochopila jsem to už v šesti letech. Nikdo mi to nemusel vysvětlovat. Prostě to tak bylo.“* (Palacio, 2013, s. 87)

Rodiče se jí snaží věnovat aspoň nějaký čas z toho, který jim zbývá, a daří se jim udržet důvěrné pouto. To sice během příběhu zasáhne hluboký otřes, jelikož ani Via nemůže být pořád ta chápavá a dokonalá holka, ale brzy se to spraví.

4.1.3 Jack

Jack je normální kluk. A přece je něčím jiný. Všichni ho mají rádi. Je zábavný a hodný. Nepochází z příliš bohaté rodiny, tak jako většina jeho vrstevníků na škole. Není empatický jako Auggieho kamarádka Summer, ale stejně se mu snaží pomáhat.

Poprvé se chlapci seznámili na prohlídce školy o prázdninách. Jack se moc nezapojoval, ale už od začátku se snažil Auggieho bránit před Julianovými narážkami. *„Lidé, co mě neznají moc dobře, totiž někdy nepochopí, že se směju. Ústa se mi při úsměvu nezvednou v koutcích jako u ostatních lidí. Vypadají jak rozšklebená škvíra. Ale Jack Will pochopil, že jsem se usmál, a úsměv mi oplatil.“* (Palacio, 2013, s. 35)

Setkání ve škole však nebylo prvním v jejich životě. Viděli se už dříve, když byli menší, v cukrárně. Jack tam byl se svou chůvou a mladším bratrem, když si k nim přisedla rodina Pullmanova. Chůva se rozhodla, že rychle odejdou, než Jamie, mladší Jackův bratr, řekne něco nevhodného. *„Vedle mě seděl August. Zachoval jsem se jako pitomec a vyjekl jsem. Ale opravdu mě vyděsil.“* (Palacio, 2013, s. 143)

Proto už Jack věděl, jak Auggie vypadá. Z toho důvodu se na začátku nechtěl podílet na provázení Auggieho po škole. Nakonec však změnil názor. Ten změnil v průběhu i na samotného Auggieho. Ze začátku se s ním bavil, protože o to byl požádán. Když se blíže poznali, už se s ním chtěl kamarádit sám od sebe. „*Začtvrté musím říct, že Augusta už teď dobře znám, tak se s ním chci kamarádit sám od sebe. Nejdřív jsem to dělal jen proto, že mě řídla požádala, abych byl na něj zvláště hodný a staral se o něj.*“ (...) „*Je to bezva kamarád. Kdyby se všichni kluci z pátého ročníku postavili do řady a já si měl vybrat jednoho, se kterým chci kamarádit, vybral bych si Augusta.*“ (Palacio, 2013, s. 149-150)

Jako každý i Jack na chvíli podlehe svému okolí a vyjádří se ve spojitosti s Auggiem ne příliš pěkně. Nemyslí to tak, ale bohužel jeho vyjádření má následky, které ovšem chce řešit. Přizná si svou chybu a snaží se poučit.

Chápe, co se sluší a je správné a co naopak není. Je hodný a odvážný. V knize je vidět jeho myšlenkový postup. Časem se už nebojí říci svůj názor, když bude bránit někoho, koho má rád. Nebojí se toho, co si budou myslet ostatní. Jde si svou cestou, i když, jako každé dítě, někdy klopýtne.

4.1.4 Summer

Summer je typ dívky, jež je skvělým člověkem. Je dobromyslná, nemá problém postavit se za Auggieho a je jí úplně jedno, co si o tom budou myslet ostatní. Žije život svým stylem a nikdo jiný do toho nemá co mluvit. Někdo si může myslet, že je trochu dětinská, ale může být prostě jen svá, což se o většině jejích spolužáků říct nedá.

Je velmi empatická a citlivá, což možná způsobila smrt jejího otce. Taková událost je pro každého velice silným emočním zážitkem. S každým něco takového zatřese, navíc když se to přihodí dítěti.

Summer se stane Auggieho dobrou kamarádkou. Jejich přátelství začíná, když si k němu sedne ve školní jídelně sama ze své vůle. V knize se v jejím pohledu dovídáme, že to udělala, jelikož jí bylo Auggieho líto. Jako každý i ona si musí ze začátku zvyknout na jeho vizáž a způsob jedení, netrvá to však dlouho. Jakmile Auggieho pozná blíž, je ráda, že to udělala a že může být jeho kamarádkou. „*Viš, co mám na tobě nejradši? Že ti můžu říct úplně všechno.*“ (Palacio, 2013, s. 74)

Je veselá, hravá a optimistická. Naslouchá a zkouší se poradit, pomoci. Hledá souvislosti mezi nimi dvěma, narazí třeba na podobnost jejich jmen. „*Summer? To je přece léto. A August? Srpen,*‘ usmála se, *otevřela doširoka oči a čekala, až mi to dojde.*“ (Palacio, 2013, s. 57)

I když ji děti začnou částečně odsuzovat a vysmívat se jí za její přátelství s Auggiem, neváhá ani chvíli, koho si vybere za přítele. Nepromešká jedinou příležitost říct, že je to skvělý kluk. Netají se tím, že si k němu sedla z vlastní vůle, nikoliv kvůli žádosti někoho jiného.

Ona vůbec nechápe šikanu ze strany dětí, myslí si, že jsou divné. Ale na druhou stranu obdivuje Auggieho, jak se s tím vyrovnává a jak to všechno zvládá. Je jí totiž jasné, že i když se například hra *Mor* hraje za jeho zády nebo když mu dávají různé hanlivé přezdívky, které před ním nevysloví, Auggie o tom všem ví. Nedává to na sobě skoro znát. Podle ní je to vlastně hrdina.

4.1.5 Rodiče Isabel a Nate

V knize se může zdát, že jsou jeho rodiče vykresleni příliš idealisticky. Musíme si ale uvědomit, že to je ze strany dětí, tudíž vidí jen to, co vidět mají. Nevidíme frustraci, strachy, omezení, vztek, úzkosti a další možné city, protože kapitola rodičů v knize záměrně schází.

Můžeme vyčíst starosti a nelibost jediné mezi řádky. „*Tiskla si ruku na čelo. Tak vždycky zaháněla bolest hlavy.*‘ *Moc mě to mrzí, Auggie,*‘ *zašeptala. Obličej měla rudý.*“ (Palacio, 2013, s. 40)

„*Z toho dne, kdy bábinka zemřela, si nejvíc pamatuju, jak se máma doslova složila na podlahu, vzlykala a držela se za břicho, jako by jí do něj někdo dal hroznou ránu. Nikdy jsem mámu takhle nezažila.*“ (Palacio, 2013, s. 91)

Maminka Auggieho zůstává doma a většina její práce se točí kolem něj. Je to silná osoba, která chce pro svou rodinu jen to nejlepší. Která se ukazuje svým dětem tak, jak se ukazovat chce, a málokdy dá najevo slabost, znechucení nebo starosti. Jedná s klidem a nevytočí se. Snaží se věnovat i své dceři, ale ne vždy jí to vychází tak, jak by si přála.

Tatínek Auggieho působí jako flegmatický muž, který se stará o svou rodinu a snaží se všechno vyrovnávat. S dětmi má skvělý vztah, nemají problém se mu s něčím svěřit. „*Tati,*

byl bys tak hodný a už mi neříkal štěně? ‘ zašeptal jsem tátovi do ucha. Táta se na mě usmál a přikývl. ‘ (Palacio, 2013, s. 234)

Spolu působí jako sehraná dvojka, která za sebou stojí, a navzájem se podporují. Oba rodiče samozřejmě své děti bezpodmínečně milují a dělají všechno pro to, aby se měly dobře.

4.2 Motivy

Podle Červenky (1992) je motiv ohraničený úryvek textu s jedním dílčím tématem. Celky jsou konstituovány významem výpovědi nebo jejich skupinou, které jsou spojeny. Stojí často vedle sebe, tvoří samostatnou pasáž, ale mohou být roztroušeny i po celém díle.

4.2.1 Motiv rodiny

V této knize rodina plní důležitou roli v životě Auggieho. Jednak matka s ním zůstávala doma, do této chvíle se věnuje převážně jemu a zahrnuje veškeré vzdělávání. Rodiče za ním stojí, podporují ho, dávají mu lásku a ukazují, že je pro ně jedinečný.

Zároveň se informují o nejnovějších lékařských vymoženostech a výzkumech, které by mu mohly pomoci. Všechno několikrát proberou. Snaží se udělat všechno co nejlépe. Proto se rozhodli jej dát na školu, mezi jiné děti. Aby se mohl vyvíjet, překonávat své strachy i omezení, aby si našel kamarády.

Auggiemu nové věci oznamují pomalu a důkladně s ním všechno proberou, jednají s ním jako s velkým klukem. Snaží se ho zbavit z velké části nejistoty a strachu z nových věcí. Samozřejmě se to nikdy nepovede úplně, protože každý má strach z neznámého, ale on díky tomuto vidí, že za ním stojí a pomáhají mu o tom mluvit.

Mluví s ním také o jeho pocitech a problémech. *„,Tak co, ty moje štěně,‘ vyzvídal. ,Opravdu jsi měl dobrý den?‘“ (...)* *„,Asi by záleželo na tom, proč bys tam chtěl přestat chodit. Musel bys nám to vysvětlit. Probrat to s námi a říct nám důvody, které tě k tomu vedou. Souhlasíš s tím takhle? A řekneš mi, kdyby tě tam něco trápilo?‘“ (Palacio, 2013, s. 63-64)*

Sourozenecký vztah je zde taky velmi pěkně vykreslený. Starší sestra se o něj stará a chrání ho před různými posměšky. Když byl menší, snaha se více pojila s úspěchem, později už to nebylo tak lehce ovlivnitelné. Každopádně se mu stále snaží být nablízku. I když to

někdy skřípe, stejně jako mezi všemi sourozenci, stále je cítit z její strany sesterská starostlivost a láska. To Auggiemu jistě velmi pomáhá kráčet životem s úsměvem na tváři. „*Nechceš mi říct, co se děje?*“ zeptala jsem se ho a připadala jsem si tak trochu jako máma. „*Ne.*“ „*Něco ve škole?*“ „*Jo.*“ „*Učitelé? Učení? Kamarádi?*“ *Nic neříkal.* „*Někdo ti něco řekl?*“ zeptala jsem se. „*Pořád někdo něco říká,*“ řekl otráveně, *ale s pláčem na krajíčku.* „*Tak co se stalo?*“ naléhala jsem na něj. *Nakonec jsem to z něj dostala.*““ (Palacio, 2013, s. 117)

4.2.2 Motiv předsudků

Každého z nás provázejí životem také předsudky, je to dáno výchovou, informovaností, médií a jinými aspekty, které mají vliv na naše myšlení. Bojíme se něčeho, co se odlišuje od našeho „normálu“, co nemůžeme vysvětlit, co nás může ohrozit atd.

I v této knížce jsou předsudky zřejmé, a to jak ze strany dětí, tak dospělých. Ze začátku každý reaguje stejně, je zaražený, zmatený, vyděšený. Tyto pocity následně vystřídá strach, nechuť nebo lítost. Málokdy lhostejnost. Vždyť i Summer si k Auggiemu sedne ze začátku z lítosti. Jack souhlasí s jeho přivítáním o prázdninách kvůli tomu, že je pozván Julian, u kterého Jack tuší, jak by se mohl zachovat. Částečně ale také z důvodu, že se v minulosti nezachoval tak, jak měl.

„*Vyhýbaly se mi širokým obloukem, aby se se mnou nemusely potkat. Mám snad nějakou infekční chorobu? Bojí se, že je ten můj znetvořený obličej nakažlivý?*“ (...) „*Probíhalo to vždycky stejně – takové dítě, když mě vidělo poprvé, nejdřív zalapalo po dechu a pak se muselo zhluboka nadechnout, jako když se chcete potápět. Prvních pár týdnů se to dělo několikrát denně, na schodech, před skříňkami, v knihovně...*“ (Palacio, 2013, s. 66)

Ze strany dospělých lze nejlépe předsudky demonstrovat na rodičích Juliana. V dopisech řediteli Zadeckovi zpochybňují přijetí Auggieho na školu, již navštěvuje jejich syn. Domnívají se, že na to nemá inteligenci a schopnosti, i když Auggie pátý ročník dokončí s vyznamenáním. Také ze třídní fotky vymažou jeho obličej a fotku rozešlou i jiným rodičům. V neposlední řadě se také nevyjadřují pozitivně k tomu, že ho měl Julian a další děti přivítat ve škole o prázdninách. Že by měli pomáhat se začlenit jinému žákovi, obávají se, že je to na děti velký nátlak a omlouvají tímto míněním to, že Jack uhodil Juliana.

Jako v normálním světě i v knize, když děti zjistí, že jim nehrozí žádné nebezpečí a zvyknou si na estetickou stránku Auggieho, se předsudky, strach, znechucení i lítost

postupně vytrácejí. Po nějakém čase už se ho nebojí dotknout, hrát s ním hry, půjčovat si pomůcky do školy a hlavně už se nebojí s ním kamarádit. Zjišťují, jaký vlastně je, a nějaká odlišnost jde stranou.

4.2.3 Motiv šikany

Šikana se objevuje nejen ve školním prostředí, ale i mimo něj. Je to opakované zesměšňování, ubližování a trápení jedince. Útočníci bývají většinou ve skupině, naopak oběť sama. Auggie je odlišný kvůli svému handicapu a navíc je ve škole nový. Šikana se tedy rozvine i vůči jeho osobě.

„Hnal se jako o život k umývadlu, aby si umyl co nejrychleji ruce. Tak jsem pochopil, že se mě mí spolužáci štítí.“ (...) *„Chovají se ke mně stejně, jako bych měl mor.“* (Palacio, 2013, s. 77)

Ve škole se mu děti vyhýbají, nebaví se s ním, neseďnou si k němu ani ve třídě, ani na obědě, nepůjčí si od něj školní pomůcky a degradují ho i dalšími projevy jejich chování. Toto se děje přímo před ním. Za jeho zády mu vymýšlejí hanlivé přezdívky, hrají hru *Mor*, pomlouvají ho, smějí se mu.

Během knihy se šikanující skupina kolem Juliana zmenšuje. Spolužáci Auggieho lépe poznávají a chtějí se s ním bavit zcela dobrovolně, nikoliv na požádání. Tak se stane, že ke konci knihy, v situaci, kdy by to nikdo nečekal, se na jeho obranu postaví kluci, kteří se předtím nechovali pěkně jak k Auggiemu, tak ani k Jackovi, který se otevřeně během školního roku stavěl na jeho stranu.

„Co se tu děje?“ ozval se za námi nový hlas, Eddie se otočil a namířil tam baterku. Chvilí jsem nevěřil, koho to vidím. „Nech je na pokoji,“ prohlásil rozhodně Amos, za kterým stáli Miles a Henry.“ (Palacio, 2013, s. 271)

Když se tedy v závěru knihy udělejí na konci školního roku ocenění pro nejlepší žáky Auggie dostane speciální cenu. Všichni v sále mu vestoje tleskají, přejí mu to. Děti volají jeho směrem povzbudivé věty. Vědí, že si to Auggie zaslouží.

Vždy se mohou najít jedinci, kteří si dokazují svou sílu na slabších, ale pokud by se mělo něco takového stát Auggiemu znovu, už by za ním mohli stát kluci tak jako na školním

výletě. Můžeme se tedy jen domnívat, že jeho další školní rok proběhne už bez těchto peripetií a naopak celou třídu tento neobvyklý žák stmelí dohromady.

4.2.4 Motiv přátelství

Dobrého kamaráda potřebuje k životu každý, zvláště lidé méně oblíbení. Všichni potřebují někoho, kdo je na stejné vlně, kdo se s nimi zasměje a v opačné chvíli se jich zastane nebo je podpoří.

Auggie má štěstí na Jacka a Summer, kteří ho provázejí od první chvíle nástupu do školy až do chvíle poslední - ovace vestoje v aule školy.

S Jackem si projdou i nepříjemností, kdy Jack řekne něco, co by nikdy před Auggiem neřekl, bohužel neví, že v tu chvíli je Auggie poblíž. Tak se spolu nebaví a Jack netuší proč. Příčina je mu však objasněna a on je rozhodnutý přátelství obnovit, protože mu upřímně chybí. Poučí se z této situace a dál už je mu jedno, co kdo říká, jak si ho dobírají, přes všechny překážky se odhodlaně staví na stranu Auggieho.

„Mohli jsme být spolu a nemusel by ses otravovat s tou zrůdou...‘ Neměl jsem na vybranou. Musel jsem mu jednu vrazit. Rovnou do zubů.“ (Palacio, 2013, s. 162)

Špatné chvíle však převažuje nespočet dobrých. Kluci se spolu zasmějí, dělají spolu věci do školy, pomáhají si, jejich rodiče se spřátelí, takže se častěji navštěvují. Hlavní je, že si důvěřují.

„Auguste, to budeš pořád vypadat takhle? Nemohl bys jít na nějakou plastickou operaci?‘ Usmál jsem se na něj a ukázal prstem na svůj obličej. ‚Prober se! Takhle vypadám po plastické operaci!‘ Jack se plácnul dlaní do čela a začal se hystericky smát.“ (Palacio, 2013, s. 69)

Přátelství se Summer není zkoušeno žádnou zkouškou, protože ona se nenechá ovlivnit řečmi ostatních, je jí v podstatě jedno, co si ostatní myslí, spíš ji mrzí, jak se chovají vůči Auggiemu. Ona mu zůstává po celou dobu příběhu, od začátku až do konce kamarádkou.

Jak to tak bývá, přátelství se prohlubuje tím, čím víc se lidé poznávají. Díky bližšímu poznání jeho osobnosti získává více přátel. Na konci knihy může Auggie považovat za kamarády i kluky, kteří ho před tím trápili.

„Strašně jsem se styděl, schoval jsem si obličej do dlaní, ale přival slz jsem zastavit nedokázal. Kluci se ke mně zachovali naprosto skvěle. Uklidňovali mě a konejšivě mě poplácávali po zádech.“ (Palacio, 2013, s. 275)

4.2.5 Motiv laskavosti

Každý si může pod pojmem laskavost představit něco jiného. Dárky, lichotky, pomoc, důvěru, aj. Toto všechno se v knize vyskytuje, a tak můžeme říci, že motiv laskavosti prostupuje celým příběhem.

Postava, která laskavost nejvíce prosazuje, je jednoznačně ředitel školy, pan Zadeck. Nejvýrazněji se to projeví na začátku, když chce Auggieho vidět v jeho přirozeném prostředí, tudíž přijímací zkoušky provádějí u něj doma, aniž by o tom věděl. Poté si do školy zavolá tři jeho budoucí spolužáky, od kterých očekává, že mu budou v začátku nápomocní. Ale nenutí je, přeje si, aby to udělali z vlastní vůle. Dalším výrazným gestem jeho laskavosti je situace na konci příběhu, když v aule vyhlašují ceny za proběhlý školní rok. Tam v rámci svého proslovu cituje z knihy a poměrnou část věnuje právě tomuto projevu chování.

„Laskavější, než je třeba,‘ zopakoval. ,To je ale krásné, co říkáte? Laskavější, než je třeba. Nestačí totiž být obyčejně laskavý, měli bychom být laskavější, než je třeba. A proč se mi právě tohle líbí? Říká to totiž zároveň, že lidská bytost nejenže dokáže být laskavá, ale má zároveň i možnost si zvolit, zda být laskavá a do jaké míry. ‘“ (Palacio, 2013, s. 303)

Další projevy laskavosti můžeme pozorovat u kamarádů a spolužáků. Nejdříve jen u Summer a Jacka, u kterých to začíná lítostí, ale volně časem přechází ke kamarádství bez tohoto pocitu. Laskavosti pak nejsou jen z jejich strany k Auggiemu, ale také naopak. Například když Auggie dává Jackovi opisovat testy nebo domácí úkoly, když s ním dělá věci do školy, atd.

Ze začátku se setkáváme s laskavostmi, které nejsou přijímány druhou stranou. To se děje, když se Auggie snaží někomu pomoci nebo zapůjčit někomu potřebnou věc, ale ostatní odmítají a dávají to velmi zřetelně najevo. Přirozeně se po pár nezdařilých pokusech náš hlavní hrdina stáhne a už se dál o podobné věci nepokouší.

Později se děti přestanou styku s Auggiem bránit. Půjčují si od něj věci, tráví s ním čas, smějí se s ním, ochraňují ho a podporují. Hodně pro něj znamená, když ho na konci školního roku děti upřímně zdraví a nastavují mu ruku na plácnutí.

„A příští den jsem našel na své židli malý přívěsek ke klíčům z toho samého papírnickví, s krátkým vzkazem od Mayi: Pro nejhezčí ksichtík na světě! Maya.“ (Palacio, 2013, 216)

4.2.6 Motiv vděčnosti a uvědomění

Možná, že kdyby byli dnešní lidé více vděční za maličkosti v jejich životech, chovali by se a smýšleli by jinak o běžných pozitivních i negativních věcech. Byli by šťastnější, uvědomili by si, že ne všechno je automatické a samozřejmé.

Zde si uvedeme Viu. Ta jedná s vděčností, která ji provází většinu života. Uvědomuje si, kolik toho má a že se má vlastně dobře, když vidí Auggieho. Vidí jeho život a vyhlídky do budoucna. Je vděčná, že je zdravá, a zároveň je jí líto, že zrovna k jejímu bratrovi se vesmír zachoval tak nepochopitelně.

„Prostě mi připadá zbytečné si na cokoliv stěžovat. Vidala jsem Augusta, jak vypadal po operacích: (...) Co by všichni považovali za to nejhorší, můj nejhorší den, nejhorší pád, nejhorší bolest hlavy, nejhorší zranění, nejhorší křeče, to všechno by bylo ve srovnání s tím, čím si prochází August, pořád nic.“ (Palacio, 2013, s. 87)

Maminka Auggiemu na konci knihy děkuje za to, co jim dal, že je s nimi. Jak to mohla myslet? Třeba cítí, že se díky němu více stmelili. V rodinách s postiženým dítětem obvykle dojde ke dvěma zásadním událostem. Buď je tato skutečnost rozdělí, nebo naopak dá více dohromady, jak je tomu právě tady.

„Děkuji ti, Auggie,“ řekla tiše. „Za co?“ „Za všechno, co jsi nám dal,“ řekla. „Za to, že jsi vstoupil do našich životů. Za to jaký jsi.“ Sklonila se ke mně a zašeptala mi do ucha: „Jsi zázrak, Auggie, opravdický zázrak.““ (Palacio, 2013, s. 312)

4.3 Prostředí

Prostor podle Všetického (1992) nebývá záležitostí kompoziční, udává, že v převážné většině literárních děl je dokonce záležitostí mimokompoziční. Tento pojem má širší pojetí než místa děje, která budu popisovat, protože představuje v podstatě vztah mezi nimi.

Martinková (2009) prostředí definuje jako veškerý vnější svět, který obklopuje postavu a v němž se rozvíjí děj.

Dům Pullmanových

Místo, které je Auggiemu nejbližší a cítí se tam v bezpečí, je každopádně jeho „doma“. Bydlí v domě s mámou, tátou a sestrou Viou. Tito členové rodiny naplňují dům láskou a pohodou. Neodsuzují ho, nenutí ho k ničemu, nevysmívají se mu. Neodmyslitelně k němu v části knihy patří již zmíněná fenka Daisy, která pro něj hodně znamená, bohužel ale během příběhu umírá. Bere ho celý život jako všechny ostatní lidi na světě, nevidí na něm žádnou odlišnost, miluje ho stejně jako další.

Auggie má svůj vlastní pokoj, vyzdobený převážně věcmi z Hvězdných válek, jelikož je jejich velkým fanouškem. Je to místo, kde na něj nikdo nemůže. „*Auggie, ty trpíš vážnou závislostí na Hvězdných válkách. ‘Parapet měl plný postaviček z Hvězdných válek a na stěně obrovský plakát z epizody Impérium vrací úder.*“ (Palacio, 2013, s. 185)

Škola

Jednou z hlavních změn v jeho životě je v této knize nástup do školy. Pochopitelně také bude častým místem Auggieho výskytu. Děj se odehrává ve školní jídelně, aule, třídách, v ředitelně, tělocvičně a na chodbě.

Zažívá zde chvíle různého charakteru. Ze začátku převažují ty špatné, spojené většinou s lehkou šikanou nebo úplnou ignorací. Postupně se situace zlepšuje, ostatní si zvyknou na jeho odlišný vzhled a na konci knihy ho už žáci zdraví, plácnou si s ním.

Broarwoodská přírodní rezervace

Zde odjíždějí pátý a šestý ročník na třídní školní výlet. Zažívají táborák, cestu lesem, spaní v chatkách na dvoupatrových palandách a spoustu dalších zajímavých a dobrodružných chvil.

Druhý den se vypraví na letní kino, kde je čeká setkání s žáky jiných škol a dojde k jednomu z nejhorších Auggieových zážitků. Celé to zjemňuje fakt, že se za něj postavili i spolužáci, do kterých by to neřekl. Nakonec zjistíme, že vše zlé je i k něčemu dobré. Díky tomuto incidentu získá nové přátele a ve škole ho po pár týdnech nebudou znát jen kvůli zdeformovanému obličejí, ale také díky této chvíli.

„Hm.‘ Přikývl jsem. ‚Ale bylo to i k něčemu dobré.‘ ‚A k čemu?‘ ‚Jak se spolužáci za mě postavili.‘ ‚Z toho jsem měl obrovskou radost,‘ usmál se. ‚Já taky!‘“ (Palacio, 2013, s. 289)

ZÁVĚR

Díky bakalářské práci jsem se více zamyslela nad soužití rodin s postiženým dítětem. Kniha (Ne)obyčejný kluk mi ukázala skryté strasti a starosti dospělých a všech, kterých se tato situace dotýkala. Musela jsem si prostudovat odborné knihy, zamyslet se nad svou minulou praxí u postižených dětí a zkusit se vžít do takovéto nepříjemné situace. Po tom všem mohu s jistotou říct, že rodiče s dítětem s nějakými speciálními potřebami obdivuji. Když už to přijde, asi se většina lidí zocelí a musí nějak fungovat. Překonat to, naučit se žít *neobyčejným* životem. Titul vystihuje příběh skvěle. V americkém originále nese kniha název Wonder (Zázrak). V USA je to zřejmě výstižnější, ale u nás se více hodí právě (Ne)obyčejný kluk. Vždyť Auggie je neobyčejný i obyčejný zároveň. A nejen on, ale celý jeho život a také všichni kolem něj.

Dotkla jsem se zde touto tematikou aktuálních problémů, které se řeší v každé škole. A nejen tam, ale celkově v naší společnosti. Jedná se o šikanu, předsudky, integraci a inkluzi. Toto všechno jsme mohli vypořádat mezi řádky, během celého příběhu.

Cílem mé bakalářské práce bylo rozebrat umělecký titul, který se jako první zabývá problematikou TCS, neboli jak už jsme si řekli Treacher Collinsovým syndromem. Vysvětlit onemocnění, jeho následky, projevy a zda se dá léčit. Také zmínit vzdělávání postižených nebo nějak handicapovaných dětí. Zamyslela jsme se nad tím, jaký vliv a dopad by mohla kniha mít. Na to myslela už sama autorka, když vložila na svou webovou stránku (<http://rjpalacio.com/>) otázky, jež mají děti, pomocí vedení učitelů, dovést ke správnému pochopení této knihy.

Po rozebrání různých postav a úhlů problémů, situací a činů, po několikátém prolistování knihy (Ne)obyčejný kluk jsem mohla vidět i podprahové věci, které při prvním přečtení této knížky lehce uniknou. Odpověděla jsem si na otázky, které mi mohly vrtat hlavou. Snažila jsem se vžít do všech postav a brát příběh jejich očima. Každý má přece svůj příběh, své vnímání okolního světa ovlivněné právě vzpomínkami, zkušenostmi, výchovou. Proto nemůžeme hodnotit člověka, když nevíme, co ho k takovému jednání vede, když neznáme příčiny, které ho ovlivňují.

SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

Použitá literatura:

ČADOVÁ, Eva a kol. Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodů tělesného postižení nebo závažného onemocnění: dílčí část. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 305 stran. Ostatní odborné publikace. ISBN 978-80-244-4615-8.

ČERVENKA, Miroslav. Významová výstavba literárního díla. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1992. 155 s. Acta Universitatis Carolinae. Philologica. Monographia, 116/1992

DOČEKALOVÁ, Markéta. Tvůrčí psaní v otázkách a odpovědích: 300 nejčastějších otázek. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 166 s. ISBN 978-80-247-4734-7.

HARČARÍKOVÁ, Terézia. Pedagogika telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených v kontextoch edukácie. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2014. [200] s. ISBN 978-80-7464-631-7.

KOLÁR, Robert a kol. Interpretace textů: (nejen) ke státní maturitě. 1. vyd. Praha: Akropolis, 2010. 149 s. ISBN 978-80-87481-05-9.

MARTINKOVÁ, Věra. Tvůrčí psaní: próza - poezie - drama - věcná literatura - odborná literatura - publicistika: [uvedení do tvůrčího psaní]. 1, Próza. 1. vyd. Dobřejovice: Alfa-Omega, 2009. 157 s. Učebnice; 1. ISBN 978-80-7389-033-9.

NOVOSAD, Libor. Tělesné postižení jako fenomén i životní realita: diskurzivní pohledy na tělo, tělesnost, pohyb, člověka a tělesné postižení. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011, 166 s. ISBN 978-80-7367-873-9.

PALACIO, R. (Ne)obyčejný kluk. Vyd. 1. Praha: Euromedia Group, k. s. - Knižní klub, 2013, 319 s. ISBN 978-80-242-4035-0.

PROKEŠ, Josef. Interpretace uměleckých textů: (studijní text předmětu Interpretace textů). Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 65 s. ISBN 80-210-3975-2.

ŠTOCHL, Miroslav. Teorie literární komunikace: [úvod do studia literatury]. 1. vyd. Praha: Akropolis, 2005. 218 s. ISBN 80-86903-09-5.

VŠETIČKA, František. Stavba prózy. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1992. 152 s. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas paedagogica. Series monographica; 14. ISBN 80-7067-203-X.

ZIKL, Pavel. Děti s tělesným a kombinovaným postižením ve škole. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, 112 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-3856-7.

Elektronické zdroje:

Biography of R. J. Palacio. GrAdeSaver [online]. [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.gradesaver.com/author/r-j-palacio>

Catching Up with R. J. Palacio – and Raquel Jaramillo. 2014. PublisherSweekly [online]. [cit. 2015-10-23]. Dostupné z: <http://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/childrens/childrens-authors/article/62203-catching-up-with-r-j-palacio-and-raquel-jaramillo.html>

Family Portrait: author R. J. Palacio and her family. 2014. TimeOut [online]. [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.timeout.com/new-york-kids/things-to-do/family-portrait-author-r-j-palacio-and-her-family>

Rjpalacio [online]. [cit. 2016-2-27]. Dostupné z: <http://rjpalacio.com/>

Treacher Collins syndrom (TCS). Život se syndromem: JAK SE ŽIJE S TREACHER COLLINS SYNDROMEM ČI GOLDENHAR SYNDROMEM [online]. 2015 [cit. 2016-02-12]. Dostupné z: <http://www.zivotsesyndromem.cz/treacher-collins-syndrom-tcs/>

Přílohy

Příloha č. 1 – Emailový dopis od asistentky od Palaciové.

Hi Pavla,

RJ's assistant, Vanessa, here. We're so glad to hear how much you enjoyed **Wonder**. I've included RJ's bio below which should answer some of your questions and you can always consult the FAQ on her website as well!

Good luck!

Best,
Vanessa

R. J. Palacio resides in Brooklyn, NY with her husband, two sons and two dogs (Bear and Beau). Her debut novel, **WONDER**, has been on the New York Times bestseller list since March, 2012, and has sold over 1.5 million copies to date. The book's message to **Choose Kind** has reached the hearts of readers in the U.S. as well as all the rest of the world. **Wonder** has been translated into over 35 languages.

A first generation American (her parents were from Colombia), Palacio was born on July 13, 1983, in the Bronx but grew up in Flushing, Queens, where, coincidentally, one of her best childhood friends was another middle grade author named Meg Medina. Palacio attended the High School of Art & Design in NYC and then majored in illustration at the Parsons School of Design. She spent her junior year at The American University in Paris, where she traveled extensively before returning to NYC with an eye toward making her career in illustration. Her early works appeared in *The Village Voice* and *The New York Times Book Review*, which eventually segued into her storied career as the art director of several major book publishing companies. She's designed thousands of book covers for countless writers in every genre of fiction and non-fiction, including Paul Auster, Thomas Pynchon, Salman Rushdie, Louise Erdrich, Sue Grafton, and John Fowles (among many others).

In addition to designing book covers, Palacio illustrated several of her own children's books, which were published under her birth name, Raquel Jaramillo (Palacio was her mother's maiden name, which she decided to use as her nom de plume as a way of honoring her mother, Nelly Palacio, who passed away in 2002).

Since its publication on February 14th, 2012, **WONDER** has been embraced by teachers and educators all over the country, as well as numerous media outlets, including Good Morning America, *LIVE!* with Kelly and Michael, *The Wall Street Journal*, *Entertainment Weekly*, and more.

65 DAYS OF WONDER: MR. BROVINE'S BOOK OF PRECEPTS came out in August of 2014. Earlier that year, in April, Palacio published an original e-book from the point of view of Auggie's nemesis, Julian, called **THE JULIAN CHAPTER**, which was a New York Times bestseller. **PLUTO** and **SHINGALING**, two new original e-book companions to **WONDER**, are coming out in February and May of 2015 respectively. **THE JULIAN CHAPTER**, **PLUTO**, and **SHINGALING** were recently published as hardcovers in a collection entitled **AUGGIE & ME**.

Hi Pavla,

RJ's assistant, Vanessa, here. We're so glad to hear how much you enjoyed *Wonder*. I've included RJ's bio below which should answer some of your questions and you can always consult the FAQ on her website as well!

Good luck!

Best,

Vanessa

R. J. Palacio resides in Brooklyn, NY with her husband, two sons and two dogs (Bear and Beau). Her debut novel, *WONDER*, has been on the New York Times bestseller list since March, 2012, and has sold over 1.5 million copies to date. The book's message to Choose Kind has reached the hearts of readers in the U.S. as well as all the rest of the world (*Wonder* has been translated into over 35 languages).

A first generation American (her parents were from Colombia), Palacio was born on July 13, 1963, in the Bronx but grew up in Flushing, Queens, where, coincidentally, one of her best childhood friends was another middle grade author named Meg Medina. Palacio attended the High School of Art & Design in NYC and then majored in illustration at the Parsons School of Design. She spent her junior year at The American University in Paris, where she traveled extensively before returning to NYC with an eye toward making her career in illustration. Her early works appeared in *The Village Voice* and *The New York Times Book Review*, which eventually segued into her storied career as the art director of several major book publishing companies. She's designed thousands of book covers for countless writers in every genre of fiction and non-fiction, including Paul Auster, Thomas Pynchon, Salman Rushdie, Louise Erdrich, Sue Grafton, and John Fowles (among many others).

In addition to designing book covers, Palacio illustrated several of her own children's books, which were published under her birth name, Raquel Jaramillo (Palacio was her mother's maiden name, which she decided to use as her nom de plume as a way of honoring her mother, Nelly Palacio, who passed away in 2002).

Since its publication on February 14th, 2012, WONDER has been embraced by teachers and educators all over the country, as well as numerous media outlets, including Good Morning America, LIVE! with Kelly and Michael, The Wall Street Journal, Entertainment Weekly, and more.

365 DAYS OF WONDER: MR.BROWNE'S BOOK OF PRECEPTS, came out in August of 2014. Earlier that year, in April, Palacio published an original e-book from the point of view of Auggie's nemesis, Julian, called THE JULIAN CHAPTER, which was a New York Times bestseller. PLUTO and SHINGALING, two new original e-book companions to WONDER, are coming out in February and May of 2015 respectively. THE JULIAN CHAPTER, PLUTO, and SHINGALING were recently published as hardcovers in a collection entitled AUGGIE & ME.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Pavla Střílková
Katedra:	Katedra českého jazyka a literatury
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Jaroslav Vala, Ph.D.
Rok obhajoby:	2016

Název práce:	Interpretace textu (Ne)obyčejný kluk od R. J. Palaciové
Název v angličtině:	Interpretation of the novel Wonder by R. J. Palacio
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá rozbořem a interpretací knihy (Ne)obyčejný kluk od autorky R. J. Palaciové. Cílem práce bylo rozebrat první titul zabývající se Treacher Collins syndromem (TCS), poukázat na hlavní motivy a zamyslet se nad tím, jaký vliv by mohl mít příběh na čtenáře. Zmíněna je i krátká charakteristika nemoci a informace o autorce.
Klíčová slova:	(Ne)obyčejný kluk, Auggie, R. J. Palaciová, Treacher Collins syndrom, přátelství, šikana, předsudky, laskavost, rodina s postiženým dítětem, škola, tolerance
Anotace v angličtině:	The thesis deals with the analysis and interpretation of R. J. Palaci's book Wonder. Its aim is to analyse the first title following up the Treacher Collins syndrome (TCS), point out the main motives and think about its influence on the reader. Short characteristics of the disease and information about the author are mentioned.
Klíčová slova v angličtině:	Wonder, Auggie, R. J. Palacio, Treacher Collins syndrome, friendship, bullying, prejudices, kindness, family with handicapped child, school, toleration
Přílohy vázané v práci:	-
Rozsah práce:	40 s. (66 902 znaků)
Jazyk práce:	Český jazyk